

H3V PA. PERF. VAHVA (luonnos)

3 HEPREA, SANASTOT, <https://www.gen.fi/h3.html>

H3V VERBIT, <https://www.gen.fi/h3v.html>

H3V PA., <https://www.gen.fi/h3v-1.html>

H3V Pa. perf. vahva

<https://www.gen.fi/h3v-1-perf-vahva.html>

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto
2. Verbit (75)

IHT s. 90–99, MA s. 333–337

1. JOHDANTO

Seuraavassa on sekä Raamatun hepreassa esiintyviä että nykyhepreassa käytössä olevia verbejä (paitsi nro 17 zaken), jotka taipuvat vahvasti pa'alin (kalin) perfektissä.

Mediae geminatae -verbeistä (ע"ע) esiintyy Raamatun hepreassa (BH) sekä vahvoja että heikkoja taivutuksia. Nykyhepreassa (NH) ne taipuvat vahvasti.

Tertiae laryngalis -verbit taipuvat NH:ssa yleensä vahvasti, ts. yks. 2. fem. -muotoon ei lisätä patach-vokaalia. Tertiae ain -verbeissä kirjoitusasun erilaisuus ei kuitenkaan vaikuta ääntämiseen.

Nykyhepreassa a-perfektin on vahvoissa verbeissä syrjäyttänyt e-perfektin.

Katso taivutuskaava H4G1 Pa. perf. vahva, <https://www.gen.fi/h4g1-pa-perf-vahva.html>

2. VERBIT (75)

1. √ אָבַד אָבַד אָבַד v. intr. (185x) kadota, hävitä, tuhoutua (primae lar.)

אָבַדוֹן erisn. henk. mask. Avadon [Abaddon, Ilm. 9:11], "tuhoaja"

2. √ אָהַב אָהַב אָהַב v. trans. (208x) rakastaa (primae lar., mediae lar.)

אַהֶבָה fem. rakkaus

Vertaa אָהֶבָה pa. perf. yks. 3. fem. hän rakasti

אֵהוּבָה erisn. henk. fem. (pa. pass. partis.) Ahuva, "rakastettu"

3. √ אָכַל v. trans. (813x) syödä, kuluttaa (primae lar.)

אוֹכַל אָכַל mask. ruoka, "syötävä"

4. √ אָמַר v. trans. (5.300x) sanoa, kertoa (primae lar.)

וַיֹּאמֶר ja hän mask. sanoi pa. kons. impf. yks. 3. mask.

5. √ אָסַף v. trans. (200x) koota, kerätä (primae lar.)

אָסַף erisn. henk. mask. Asaf, "(psalmien) kokoaja"

Vertaa יָסַף lisätä, jatkaa

יוֹסֵף erisn. henk. mask. (pa. akt. partis.) Josef [Joosef],
"lisäävä, jatkava"

6. √ בָּחַר v. trans. (172x) valita, kokeilla, tutkia, NH (myös) äänestää
(mediae lar.)

בָּחוּר mask. (pa. pass. partis.) nuori mies, nuorukainen, "valittu"

בָּחוּרָה fem. PBH nuori neito

7. √ בָּטַח v. intr. (118x) luottaa, turvata (tertiaie lar.)

Ps. 118:8 (Raamatun keskusjae):

Parempi on luottaa Herraan kuin turvata ihmisiin [KR 1933].

טוֹב לְחַסוֹת בַּיהוָה מִבָּטֹחַ בְּאָדָם

8. √ גָּאַל v. trans. (115x) ostaa vapaaksi, vapauttaa, sukulunastaa,
naida kuolleen veljen lapseton leski (mediae lar.)

גּוֹאֵל mask. (pa. akt. partis.) sukulunastaja

9. √ גָּבַהּ v. intr. (34x) olla korkea, kohota, kasvaa (BH tertiaie lar.)

גבוה adj. korkea

גובה mask. korkeus

גב mask. selkä

10. גדל גדל v. intr. (116x) olla suuri, tulla suureksi, kasvaa

גדול adj. suuri

מגדל mask. torni

מגדלה Magdala, "tornikylä" > Tornio!

11. גלל גלל v. trans. (16x) siirtää pois, vierittää, pyörittää
(BH yleensä heikko mediae gem.)

הגליל erisn. paik. Galilea, "piirikunta"

גולגולת [גולגולת] erisn. paik. fem. Golgata (aram. määr.), "pääkallo"

גולגולת hepr. pääkallo, lat. calvaria [-vā-]

גלגל erisn. paik. Gilgal, "kivikehä"

12. דרש דרש v. trans. (165x) etsiä, tutkia, vaatia,
NH (myös) saarnata, rukoilla jonkun puolesta

terveisiä jollekin, "rauhan pyyntö"

דְּרִישׁת־שְׁלוֹם לְ דְרִישׁת שְׁלוֹם ל

מדרש מדרש mask. Midrash, "tutkistelu",
juutalainen saarnakirjallisuus 200–600 jKr.

13. הלך הלך v. intr. (1.549x) kulkea, vaeltaa, NH (myös) kävellä (primae lar.)

הלכה fem. juutalaisen elämäntavan säännöt,
"(elämän) läpi kulkeminen (juutalaisena)"
(VT + Talmud + muut rabbien opetukset)

14. הרג הרג v. trans. (167x) tappaa, murhata (primae lar.)

15. $\sqrt{\text{זָבַח}}$ זָבַח $\sqrt{\text{זָבַח}}$ v. trans. (134x) teurastaa (uhriksi), uhrata (veriuhri)
(BH tertiae lar.)

מִזְבֵּחַ mask. mem-nomini (teurasuhri)alttari

זָבַח mask. (teuras)uhri

16. $\sqrt{\text{זָכַר}}$ זָכַר $\sqrt{\text{זָכַר}}$ v. trans. (235x) muistaa

זְכַרְיָה erisn. henk. mask. Zcharja [Sakarja, Sakarias]
"Herra on muistanut, Herra on mies"

זָכָר mask. mies, uros, (kieliop.) maskuliini, "muistettava"

- [ei NH 17. $\sqrt{\text{זָקַן}}$ זָקַן $\sqrt{\text{זָקַן}}$ v. intr. (18x) tulla vanhaksi, vanheta, olla vanha (ihmisistä)

(= NH $\text{הַזְדַּקְתָּן הַזֵּקֵן}$)

זָקֵן adj. (pa. akt. partis.) vanha (ihmisistä)

Vertaa יָשָׁן adj. vanha (esineistä, asioista)]

18. $\sqrt{\text{חָנַן}}$ חָנַן $\sqrt{\text{חָנַן}}$ v. trans. (78x) armollisesti lahjoittaa, olla armollinen
(primae lar., BH yleensä mediae gem.)

יֹחָנָן erisn. henk. mask. Jochanan [Johannes], "Herra on suonut armossaan"

חַנָּה erisn. henk. fem. Chana [Hanna], "armo, suosio"

19. $\sqrt{\text{חָפַץ}}$ $[\text{חָפִּץ}]$ חָפַץ v. intr. (79x) intr. haluta, kiintyä, rakastua
(primae lar., NH yleensä a-perf., BH e-perf.)

חֶפְצִי-בָהּ erisn. henk. fem. Cheftsiba [Hefsibah] (2. Kun. 21:1, Jes. 62:4)
"minun rakkaani, minun haluni on hänessä"

20. $\sqrt{\text{חָפַר}}$ חָפַר $\sqrt{\text{חָפַר}}$ v. trans. (40x) kaivaa (BH myös intr. חָפַר hävetä, primae lar.)

21. $\sqrt{\text{חָשַׁב}}$ חָשַׁב $\sqrt{\text{חָשַׁב}}$ v. trans. (124x) ajatella, aikoa (primae lar.)

מַחְשָׁב mask. NH tietokone, "ajattelija"

22. $\sqrt{\text{יָגַע}}$ יָגַע $\sqrt{\text{יָגַע}}$ v. intr. (26x) intr. väsyä, nähdä vaivaa, raataa (BH tertiae lar.)

23. $\sqrt{\text{ידע ידע}}$ v. trans. (960x) tietää, tuntea, BH (myös) yhtyä vaimoon
(BH tertiae lar.)
24. $\sqrt{\text{יכול יכול}}$ v. intr. (194x) osata, kyetä, voida (o-perf.)
25. $\sqrt{\text{ילד ילד}}$ v. trans. (468x) synnyttää, tuottaa, saada aikaan, BH (myös) siittää
 ילדה, ילד
Vertaa ילדה pa. perf. yks. 3. fem. hän synnytti
26. $\sqrt{\text{ירד ירד}}$ v. intr. (379x) laskeutua, vaipua alas,
NH (myös) muuttaa pois Israelista
 $\text{עליה} \neq \text{ירידה}$, הירדן Jordan, "alas laskeutuva",
27. $\sqrt{\text{ירש ירש}}$ v. trans. (231x) periä, ottaa omakseen, vallata
28. $\sqrt{\text{ישב ישב}}$ v. intr. (1.036x) istua, asua, elää
 מושב מושב mask. moshavi, "asuinpaikka"
29. $\sqrt{\text{ישן [ישן] ישן}}$ v. intr. (16x) nukkua, nukahtaa
(NH sekä a-perf. että e-perf., BH e-perf.)
 ישן adj. vanha (asioista, esineistä), "nukkuva" \neq חדש adj. uusi
 זקן adj. vanha (ihmisistä) \neq צעיר adj. nuori
30. $\sqrt{\text{כרת כרת}}$ v. trans. (285x) katkaista, leikata, solmia liitto (leikata uhri)
 את כרת pa. perf. yks. 2. fem.
31. $\sqrt{\text{כתב כתב}}$ v. trans. (223x) kirjoittaa
 כתוב kirjoitettu muoto Tanachista, קרא luettu muoto
 מכתב mask. kirje
32. $\sqrt{\text{לבש לבש}}$ v. trans. (112x) pukeutua, pukea ylleen
 לבוש mask. puku, vaate

33. √ לחם לָחַם v. trans., intr. (171x) sotia (mediae lar.),
"pitää yllä elämisen ehtoja"
מִלְחָמָה fem. sota, "paikka, jossa pidetään yllä elämisen ehtoja"
לֶחֶם mask. leipä, "elämisen ehto"
34. √ לכד לָכַד v. trans. (121x) ottaa kiinni, pidättää, siepata
35. √ לקח לָקַח v. trans. (966x) ottaa, tarttua (BH tertiae lar.)
מְלַקְחִים mask. du. pihdit, "kaksoisottimet"
36. √ מלך מָלַךְ v. intr. (347x) hallita kuninkaana, olla kuningattarena
מְלָכָה, מְלִיכָה, מְלִיכָה, מְלִיכֹת
37. √ משל מָשַׁל v. intr. (81x) hallita
(BH myös trans. (39x) puhua vertauksilla, sepittää sananlaskuja)
מְמַשְׁלָה fem. hallitus, מְשָׁלִי Sananl.
38. √ נגע נָגַע v. intr. (150x) koskettaa, tulla luo, saapua
39. √ נחת נָחַת v. intr. (10x) laskeutua, hyökätä, NH (myös) tehdä maihinnousu,
laskeutua lentokoneella (mediae lar.)
40. √ נסע נָסַע v. trans., intr. (146x) BH vetää ylös teltan kiinnitystapit,
lähteä matkaan, NH matkustaa, irrottaa (BH tertiae lar.)
נִסְעָתָ [נִסְעָתָ] נִסְעָתָ yks. 2. fem. (kumpikin lausutaan **nasa'at**)
נְסִיעָה טוֹבָה! נְסִיעָה טוֹבָה!
41. √ נפל נָפַל v. intr. (434x) pudota, kaatua
engl. to fall
42. √ נתן נָתַן v. trans. (2.012x) antaa (nun assimiloituu tav-päätteeseen)
Jonatan "Herra on antanut",
Natanael "Jumala on antanut",
Mattitja, Mattanja "Herran / Jahven antama / lahja" > Matteus, Matti

43. √ סבב סבב v. trans., intr. (162x) kiertää, kääntyä tai kulkea ympäri (NH vahva, BH yleensä mediae gem.)
 מְסֻבָּה fem. juhlat, pidot,
 "pyörän pöydän ääreen kokoontuneet, piirissä tanssivat"
44. √ ספר ספר^I v. trans. (107x) (BH luetella, kertoa), laskea (lukuja)
 סֵפֶר mask. kirja, סוֹפֵר kirjuri, NH kirjailija, מְסֻפֵּר mask. luku,
 ספרייה ספרייה fem. kirjasto, סִפְרָן mask. kirjastonhoitaja
 √ ספר^{II} (aram.) kaunistaa, leikata hiukset > מְסַפְּרִים du. sakset
 שִׁפֵּר hepr. olla kaunis, kaunistaa
45. √ עבד עבד v. trans. (289x) palvella, tehdä työtä, olla alamainen (primae lar.)
 עֲבָדִיָּה Obadja, "Herran palvelija, orja"
 עֲבָד mask. palvelija, orja, עֲבָדִים mon., עֲבוּדָה fem. työ
46. √ עבר עבר v. trans., intr. (547x) kulkea yli, läpi tai toiselle puolelle (primae lar.)
 עֲבָרִי adj. heprealainen, ylikulkija eli taivasmatkalainen
 עֲבָרִית fem. heprea, yli- ja läpikulkijoiden kieli, taivasmatkalaisten kieli
47. √ עזב עזב v. trans. (214x) hylätä, jättää pois, lähteä pois,
 BH (myös 2x) korjata, tukea (primae lar.)
 Lama azavtani? Miksi hylkäsit minut? (Ps. 22:2)
- לְמָה עֲזַבְתָּנִי?
48. √ עייף עייף v. intr. (5x) väsyä, olla väsynyt (primae lar.)
 עֵיִף adj. väsynyt
49. √ עמד עמד v. intr. (521x) seisoa, palvella, kestää (primae lar.)
 עֲמוּד mask. pilari, pylväs, patsas

50. √פקד פָּקַד v. trans. (303x) vierailta, tarkastaa, huolehtia, asettaa vastuuseen, kostaa, NH (myös) komentaa, käskää

51. √פתח פָּתַח v. trans. (135x) avata, kaivertaa (BH tertiae lar.)

מִפְתָּח mask. avain

פָּתַח mask. MH patach-vokaalimerkki, "avaaja"

פֶּתַח mask. portti (portin aukko)

Petach Tikva, "Toivon portti", ensimmäinen kibbutsi (per. 1878)

פֶּתַח־תְּקוּהָ פתח תקוה

52. √צחק צָחַק v. intr. (13x) nauraa (mediae lar.)

יְצַחֵק erisn. henk. mask. Iisak, "hän mask. nauraa"

53. √צפן צָפַן v. trans. (32x) salata, piilottaa, kätkeä, tallettaa, väijyä

צָפוֹן mask. pohjoinen (ilmansuunta)

צִפְנִיָּה Sefanja, "Herra on kätkenyt"

54. √קבר קָבַר v. trans. (133x) haudata, NH (myös) kaivaa kuoppa, turmella

קָבֵר mask. hauta, קְבָרִים גם קְבָרִים

55. √קטן קָטַן v. intr. (4x) intr. olla pieni, pienetä, vähentyä (o-perf.)

NH yks. 3. mask. myös קָטַן קָטַן, muut muodot o-taivutuksen mukaan

קָטַן adj. pieni, קִטְנָה, קִטְנִים, קִטְנוֹת

56. √קרב קָרַב v. intr. (280x) lähestyä, tuoda uhri, sotia

קָרְבָּן mask. uhrilahja, "(Jumalaa) lähestymislahja"

57. √רדף רָדַף v. trans. (144x) ajaa takaa, vainota, kiduttaa, kiusata, tavoitella

58. √רחץ רָחַץ v. trans. (72x) pestä, huuhtoa (mediae lar.)

Jeesus pesee minun jalkani.

יִשׁוּעַ רוּחַ אֶת־רִגְלֵי.

59. √ רָכַב רָכַב v. intr. (78x) ratsastaa, ajaa hevosten vetämällä vaunuilla

רִכְבָּת fem. NH juna

60. √ שָׁאַל שָׁאַל v. trans. (172x) kysyä, pyytää, tiedustella, lainata (mediae lar.)

שְׂאֵלָה fem. kysymys ≠ תְּשׁוּבָה fem. vastaus

61. √ שָׁבַר שָׁבַר v. trans. (169x) rikkoa, särkeä, murtaa

מִנְשָׂה שָׁבַר אֶת־לוּחֹת־הָאֲבָנִים.

62. √ שָׁבַת שָׁבַת v. intr. (71x) lakata, lopettaa työnteko, levätä

שְׁבֻתָּה mask. sapatti, "työstä lakkaaminen"

63. √ שָׁכַב שָׁכַב v. intr. (213x) maata (nukkua), (sukup.) maata jonkun kanssa

אֲנַחְנוּ שָׁכַבְנוּ בְּלִילָה.

64. √ שָׁכַח שָׁכַח v. trans. (102x) unohtaa (BH tertiae lar.)

אִם אֲשַׁכַּחְךָ, יְרוּשָׁלַיִם!

65. √ שָׁכַן שָׁכַן v. intr. (130x) asua

שָׁכֵן mask., נְשִׁכָּנָה fem. naapuri

מִשְׁכָּן mask. asumus, telttamaja

66. √ שָׁלַח שָׁלַח v. trans. (846x) lähettää, päästää vapaaksi (BH tertiae lar.)

שׁוֹלְחָן mask. pöytä, "lähetettävä"

מִעֲשֵׂי־הַנְּשִׁיחִים Ap. t.

67. √ שָׂמַח שָׂמַח v. intr. (154x) iloita (BH tertiae lar.)

שְׂמֵחַ adj. iloinen

שְׂמֵחָה fem. ilo

68. שָׁמַן שָׁמֵן v. intr. (5x) lihoa, olla lihava

שֶׁמֶן mask. öljy, rasva

גֶּת־שֶׁמֶן Getsemane aram. "öljynpuserrin"

69. שָׁמַע שָׁמַע v. trans. (1.159x) kuulla, kuunnella, ymmärtää, totella
(BH tertiae lar.)

70. שָׁמַר שָׁמַר v. trans. (496x) vartioida, varjella, noudattaa

71. שָׁפַט שָׁפַט v. trans. (204x) tuomita, hallita, ylläpitää oikeutta ja järjestystä

שׁוֹפֵט mask. (hallinto)tuomari, "kuvernööri",

שׁוֹפְטִים [שׁוֹפְטִים] Tuom.

מִשְׁפָּט mask. mem-nomini, oikeus, säädös, tuomio, laki

72. שָׁפַךְ שָׁפַךְ v. trans. (115x) vuodattaa,
kaataa (nestettä tai muuta juoksevaa ainetta)

יִשׁוּעַ שָׁפַךְ אֶת־דָּמוֹ הַיָּקָר.

73. שָׂרַף שָׂרַף v. trans. (117x) polttaa

שָׂרָפִים שָׂרָף mask. serafi, "palavasiipinen (enkeli)",

käärme, "polttavamyrkkyinen" = נָחָשׁ mask. käärme

74. תָּמַה תָּמַה v. intr. (9x) ihmetellä, hämmästyä, NH (myös) olla uskomatta
(BH tertiae lar.)

75. תָּמַךְ תָּמַךְ v. trans. (21x) tukea, nojautua, ottaa kiinni jostakin

Vertaa סָמַךְ tukea, טָמְךָ fem. ט- kirjain, "tuki, tukipiste"